

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4C/32/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813200894
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813200894.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Ivetou Farkašovskou v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35697270 proti žalovanej B. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XX, H. K., o zaplatenie 109,00 Eur s prísł., takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 109,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne z dlžnej sumy od 22. 04. 2011 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku. Žalobca uzavrel so žalovanou Zmluvu č. A3581878. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky. V zmysle tejto zmluvy žalobca vypožičal žalovanej SIM kartu, ktorá umožňuje žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telef. číslo XXXXXXXXXX. V snahe predísť procesnej neistote, pri posudzovaní nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, v časti zmluvnej pokuty vo výške 200,- Eur s tým, že ustanovenie Dodatku, v ktorom je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón bolo v inom súdnom konaní označené ako neprijateľná zmluvná podmienka. Rozsudkom KS Prešov so sp. zn. 6Co/91/2011 a v súlade s ust. § 53a Občianskeho zákonníka, je tak žalobca ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania takejto podmienky. V súlade so zákonom sa žalobca týmto návrhom na začatie konania v súlade s vyššie uvedeným domáha nároku vo výške škody voči žalovanej, ktorá mu vznikla za odpredaný mobilný telefón Sony Ericsson W595s a to vo výške 179,-Eur (ďalej len "škoda"). Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou, t. zn. predstavuje škodu žalobcu, ktorú žalovaná žalobcovi spôsobila tým, že získala mobilný telefón za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom Dodatku sa zaviazala používať služby a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušila svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby (tzv. doby viazanosti) a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Uvedená zmluvná pokuta mala ako občianskoprávny inštitút v zmysle Dodatku plniť funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia zmluvy, ktorá by žalobcovi prípadne mohla vzniknúť tým, že žalobca si svoje povinnosti poskytnúť zvýhodnené služby a mobilný telefón za akciovú cenu splnil, avšak žalovaná si svoju základnú povinnosť (t. j. zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti a riadne a včas uhrádzať svoje splatné záväzky) nespĺnila. Zmluvná pokuta nebola dojednaná zo strany žalobcu s úmyslom privodiť žalovanej neprimerané podmienky za trvania zmluvného vzťahu ani pre prípad, keď dôjde k porušeniu povinnosti žalovanej a ani sebe zabezpečiť neprimeraný majetkový prospech. Zmluvná pokuta mala byť preventívnym a uhradovacím nástrojom pre prípad porušenia základného zmluvného záväzku žalovanej. Po právoplatnosti vyššie uvedeného rozsudku žalobca ustanovenia zmluvy (konkrétne

Dodatku), ktoré mu súdne rozhodnutie vytýkalo dal do súladu so zákonom a týmto súdnym rozhodnutím. Žalovaná si bola v zmysle Dodatku vedomá, že mobilný telefón je jej predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa žalovaná zaviazala užívať služby po dobu dohodnutú v Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že žalobcovi vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu). Okrem škody za akciový telefón žalobcovi vznikli ďalšie škody zo zvýhodnených cien služieb počas viazanosti, nákladov za predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM kartu a vyhradenú kapacitu prevádzkovej siete, ktorá si vyžaduje na rozšírenie kapacity investície a údržbu prevádzky, pričom tieto ďalšie škody si žalobca neuplatňuje z dôvodu náročnosti dokazovania. Z dôvodu náročnosti dokazovania iných škôd odlišných od škody za mobilný telefón boli v minulosti dohadované paušalizované zmluvné pokuty. Výpočet spôsobenej skutočnej škody, ktorú žalovaná spôsobila žalobcovi je nasledovný: akciová cena 1,-Eur, predajná cena 180,-Eur, uplatnená škoda 179,-Eur. Žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb vo výške 88,34 Eur vyfakturovaných v období 12/10 - 02/11. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 07. 04. 2011 oznámil žalovanej sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a sumu za mobilný telefón, vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaná na pokus o pokonávku reagovala úhradou pohľadávky za neuhradené služby a čiastočnou úhradou náhrady škody 158,34 Eur. Žalobca si uplatňuje úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými podmienkami čl. 11, bod. 11.14 a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 22. 04. 2011. Z uvedeného dôvodu žiada súd, aby žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy 109,00 Eur, ktorý si žalobca v tomto konaní uplatňuje vo výške škody, ktorá podľa jeho názoru žalobcovi preukázateľne vznikla. V prípade ak súd vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu hodné osobitného zreteľa bude považovať uplatnenú škodu za neprimerane vysokú, ponecháva na voľnom rozhodnutí súdu, akú časť škody, po využití práva súdu výšku škody znížiť, žalobcovi prizná.

Súd v konaní nevydal platobný rozkaz s poukazom na ust. § 172 ods. 9 O.s.p. (neprijateľná podmienka).

Žalobca sa na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, dňa 21. 02. 2013 nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil faxom doručeným súdu 19. 02. 2013 z dôvodu hospodárnosti konania, pričom uviedol, že na podanej žalobe trvá.

Žalovaná na pojednávaní dňa 21. 02. 2013 uviedla, že nárok žalobcu voči nej uznáva čo do dôvodu a výšky. Vypovedala tiež, že žalobcovi za telefón pravidelne platila, potom však tam boli väčšie sumy, ktoré nevedela zaplatiť. Pracuje v Gemtexe ako šička, má príjem okolo 400,-Eur mesačne. Má deti vo veku 20,15 a 14 rokov. Všetky deti študujú. Manžel nepracuje, nemá žiaden príjem. Návrhy na ďalšie dokazovanie žalovaná neuviedla.

Súd prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti žalobcu podľa § 101 ods. 2 O.s.p..

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe, a to Zmluvou o pripojení č. A3581878 zo dňa 21. 01. 2008 spolu s Dodatkom k tejto zmluve zo dňa 12. 11. 2009, prílohou č. 1 Dodatku k Zmluve, faktúrami, pokusom o pokonávku zo dňa 07. 04. 2011, kópiou doručky potvrdzujúcej prevzatie pokusu o pokonávku žalovanou, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s.

Podľa § 153a ods. 1 O.s.p., ak počas konania žalovaný uzná pred súdom nárok uplatnený žalobou, alebo jeho základ, alebo ak sa žalobca vzdá pred súdom svojho nároku, súd rozhodne rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku.

Podľa § 544 ods. 1,2,3 Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ)

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uvedené potvrdil aj sám žalobca vo svojom návrhu, v ktorom rovnako poukazuje na obsahovo blízke rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav (naviac) zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie

pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offo skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu o zaplatenie sumy 109,00 Eur z titulu náhrady škody z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V danom prípade je s prihliadnutím na citované zákonné ustanovenie zrejmé, že vo veci mala plný úspech žalovaná, ktorá si však náhradu trov v predmetnom konaní neuplatnila, a preto súd rozhodol o trovách tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.